

Veur de preek 5 september 2021. (RTV Drenthe)

Vorige week het nieuws dat de Afghaanse taliban vrouwen vraagt thuis te blijven. Dat is, aldus hun woordvoerder, in het voordeel van de vrouwen zelf want (nu komt het!) het zou de groep tijd geven strijders duidelijk te maken dat vrouwen niet respectloos mogen worden behandeld of pijn worden gedaan. Er heeft dus iets ontbroken aan hun opvoeding. Waren zij door mijn ouders opgevoed dan was hen respect als kind al bijgebracht, te beginnen voor de vrouw die jou baarde en zoogde.

Wat respectloosheid betreft moeten die Afghaanse vluchtelingen zich thuis voelen in Harskamp. Demonstreren, rellen, *'eigen volk eerst'* roepen tegen tijdelijke (!) opvang van kinderen, vrouwen en mannen die de gewisse dood zijn ontsnapt. Zo lang je mét bier kunt rellen heb je niet echt gebrek. Misschien gebrek aan inzicht wat alcohol met je doet, gebrek aan inlevings- en relativiseringsvermogen. Alcohol maakt meer kapot dan je lief is.

Goed, ik snap dat veel mensen moeite hebben met migratie. Toch is migratie eigen aan menselijk leven. Ons leven begint met migratie. Iedereen heeft de baarmoeder verlaten via beproefde routes: geboortekanaal of keizersnede. Wáár dat gebeurde (Harskamp, Stadskanaal of elders) had niemand van ons invloed op. Dat is Gods genade, een cadeautje zegt de wereld. Dus geen persoonlijke verdienste om je op te beroepen of voorrechten aan te ontlennen.

Volgens hedendaagse wetenschap is de moderne mens, Homo sapiens, ontstaan in Afrika. In migratiegolven trok die mens de wereld in. Eerst naar het Midden-Oosten en Azië, later richting Europa. Uit ons DNA blijkt dat sommige menssoorten, zoals de Neanderthaler, in ons zijn opgegaan. Andere menssoorten verdwenen. Migratie, leuk of niet, is eigen aan menselijk leven.

Migratie is ook eigen aan christelijk leven. Het Gods volk uit alle naties, rassen en talen - met het Doopsel als "paspoort" – is op weg naar het Koninkrijk van God. Hoe graag ik ook in dit land woon, hoe blij ik ook ben met mijn paspoort: het Koninkrijk der Nederlanden is niet het Koninkrijk van God. Er is gelovig een hoger doel dan dit land.

Migratie ook in de Bijbel. De eerste mens krijgt van God te horen: *'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en onderwerp haar.'* (Gen. 1, 28a) Dat is exact wat die moderne mens vanuit Afrika deed.

Verderop is het God die, met recht en reden, de mens het paradijs uitjaagt. (Gen. 3). Zoon Kaïn wordt zwerver en vagebond. (Gen. 4) Helder is Gods oproep aan de landloze Abram: *'Trek weg uit uw land, uw stam en ouderlijk huis naar het land dat ik u zal aanwijzen.'* (Gen. 12,1) Kanaän werd zijn nakomelingen beloofd. *'Toentertijd waren de Kanaänieten nog in het land.'* (Gen. 12, 6b) Zolang er mensen zijn, zal er migratie zijn.

In de achterliggende 5 eeuwen hebben Europeanen met expansiedrift hele gebieden blank gemaakt: de Amerika's, Australië en Nieuw-Zeeland. Waarom? Om toekomst te hebben: economisch en heel soms religieus. 'Eigen volk eerst' geldt dat ook voor Indianen, Aborigines, Maori's en wie al niet?

Ik woon zelf in Zuidoost Drenthe, tot half 19^e eeuw nauwelijks bewoond. Waar al die mensen vandaan kwamen? Het gros uit het buitenland, koninkrijk Hannover. Volk dat uit armoede het veen introk voor hun boekweitteelt. Ook Hannoveranen met politieke motieven: annexatie van hun koninkrijk door Pruisen en de 'Kulturkampf'. En mannen die het leger ontvluchtten, vanwege Pruisisch/Duitse oorlogen, ook deserteurs. Om de eigen geschiedenis hedendaags te duiden: zij waren economische en politieke vluchtelingen. Soms ongestuurd ontvangen en onbarmhartig weggejaagd.

Voor christenen geldt Jezus' woord: *'Welnu, behandel de mensen in alles zoals je wilt dat ze jullie behandelen. Want dat is wet en profeten.'* (Matt. 8, 12)

Op Nederland is van alles en nog wat op te merken. Schiet maar raak! Toch zijn we op wereldniveau een Bijbels land van melk en honing. Goed te beseffen dat eens, ooit... een verre, soms een héél verre voorouder ook van elders kwam. Is er iemand die weet waar zij de Batavieren en Cananefaten, die er toentertijd woonden, hebben gelaten?

Ik lees in het Bijbelboek Deuteronomium:

'Wanneer u in het land bent gekomen dat de Heer uw God u in eigendom geeft wanneer u het in bezit hebt genomen en er gevestigd bent, dan moet u de eerste veldvruchten, die u oogst in het land dat de Heer uw God u schenkt, in een korf doen en daarmee naar de plaats gaan, die de Heer uw God zal uitkiezen om er zijn naam te vestigen.

Dan moet u staande voor de Heer uw God, het woord nemen en zeggen:

"Mijn vader was een zwervende Arameeër."

(Deuteronomium 26, 1-3, 5)

Emmen-Erica, 5 september 2021 (RTV Drenthe, Veur de preek)

pastoor P.J.J. Stiekema